

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/29/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216903
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216903.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25.11.2013, č. k. 19C/61/2013-58, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi neprižnáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno a/ bod 1., § 9 odsek 1, odsek 2, § 15 odsek 1, § 16 odsek 1, § 17 odsek 1, odsek 2, odsek 3, § 19 odsek 1, odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ustanovenia § 41 odsek 1, odsek 2, § 44 odsek 1, odsek 2, odsek 6, odsek 7, odsek 8 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplataenia majetkovej škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 1.051,08 eur, pretože exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote 30 dní ale bol nečinný viac ako 574 dní. Zo spisu Okresného súdu Levice, sp. zn. 11Er/153/2007 mal preukázané, že v tomto exekučnom konaní žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 26.03.2007, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný dňa 26.02.2007. Súd vydal poverenie dňa 29.03.2007. Dňa 06.09.2010 požiadal oprávnený o zmenu exekútora a uznesením zo dňa 29.03.2012 súd návrh na zmenu exekútora zamietol a exekučné konanie zastavil. Následne oprávnený podal odvolanie a dňa 10.08.2012 návrh na prerušenie konania.

Návrh navrhovateľa súd nepovažoval za premlčaný, pretože navrhovateľ podal žalobu na súd skôr, ako uplynula lehota 6 mesiacov od podania tejto žiadosti. Aj keď žaloba bola podaná pred uplynutím 6 mesačnej lehoty, ku dňu rozhodovania súdu o návrhu navrhovateľa už bolo zrejmé, že odporca neuznal nárok navrhovateľa a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil, čo vyplynulo aj z vyjadrenia odporcu, a preto mal súd za to, že v čase rozhodovania súdu 6 mesačná lehota uplynula, a ani z tohto dôvodu návrh nemožno považovať za predčasne podaný.

Súd v tomto prípade neskúmal, či došlo k prietahom v konaní, ale či bola dodržaná zákonná 30 dňová lehota na vydanie rozhodnutia, pričom zistil, že táto dodržaná zo strany súdu nebola. Ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva.

Uviedol, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ by v dôsledku nedodržania zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora mala vzniknúť navrhovateľovi škoda, musel by preukázať, že táto škoda vznikla v príčinnej súvislosti s nedodržaním uvedenej lehoty, čo však navrhovateľ nepreukázal. Navrhovateľ neprodukoval dôkazy k tomu, že škoda spočíva v zmenšení jeho majetku alebo v ušlom zisku, ale ako majetkovú škodu uvádzal vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Mal za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody na jeho strane v dôsledku oneskoreného rozhodnutia súdu o jeho návrhu na zmenu exekútora. Súd ani z pripojeného spisu žiadne dôkazy, na ktoré navrhovateľ poukázal a z ktorých odvodil vznik škody, sa v spise nenachádzali a ani žiadne iné navrhovateľ k žalobe nedoložil.

K uplatňovanej nemajetkovej ujme navrhovateľa uviedol, že táto nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré súd konštatoval v odôvodnení a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Mal za to, že žiadna škoda nevznikla a ak by aj teoreticky navrhovateľ nejakú škodu reálne dokladoval, nepreukázal jej spojitost' s nedodržaním zákonnej lehoty na zmenu exekútora, teda že by mu ním tvrdené náklady nevznikli aj tak. Poukázal aj na to, že prípadné priznanie nemajetkovej ujmy navrhovateľovi by bolo v rozpore s ustanovením § 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Na námietku odporcu na premlčanie nároku neprihliadol, pretože oprávnený sa o škode mohol dozvedieť v nasledujúci deň po uplynutí 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora (07.10.2010), pričom si náhradu škody v rámci predbežného prerokovania uplatnil u odporcu dňa 30.05.2012 teda včas, keďže mu neuplynula premlčacia lehota 3 rokov.

Návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania oboznámením sa so znaleckým posudkom, ktorý si dal navrhovateľ vypracovať, súd zamietol, pretože v znaleckom posudku sa znalec zaoberá otázkou výšky škody, pričom súd si vyhodnotil, že navrhovateľovi žiadna škoda nevznikla.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa svojim postupom odňal možnosť účastníkovi konania konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednosti právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Tvrdil, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Namietal, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca v danom prípade vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie, a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu ale len súdu exekučného. Ďalej poukázal na to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a je jeho povinnosťou aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne

neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vznikajú aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Taktiež Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Keďže súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu navrhovateľovi a to v takej forme, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Záverom uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom a išlo o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní navrhovateľa (§ 212 odsek 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania, ktoré mu predchádzali. Odvolanie navrhovateľa proti napadnutému rozsudku prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 odsek 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 odsek 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 odsek 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na ustanovenie § 212 odsek 1 OSP, pri posudzovaní predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 175 eur z titulu majetkovej škody a sumy 1.051,08 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku oprávneného, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4370596 povinným. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhľadom na nevydanie rozhodnutia o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote a v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o tomto návrhu, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo až po veľmi dlhej dobe.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Z obsahu Okresného súdu Levice sp. zn. 11Er/153/2007 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 26.03.2007 doručená žiadosť súdnej exekútorky JUDr. Aleny Szalayovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému L. V., o vymoženie 288,29 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 27.11.2006, sp. zn. SR 6427/06. Okresný súd Levice dňa 29.03.2007 vydal pod číslom 5402039482* poverenie pre súdnu exekútorku na vykonanie predmetnej exekúcie. Dňa 06.09.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby vykonávaním exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý. Exekučný súd uznesením zo dňa 29.03.2012, č. k. 11Er/153/2007-18, návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol a exekúciu zastavil. Proti rozhodnutiu podal oprávnený odvolanie, o ktorom rozhodol

Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 14.01.2014, č. k. 15CoE/433/2013 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora došlo až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť vecí a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní.

Podľa § 44 odsek 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005 (v čase začatia exekučného konania), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 odsek 8 Exekučného poriadku súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Vychádzajúc z vyššie citovaného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu exekútora sa pre exekučný súd vzťahovala 30 dňová lehota od doručenia návrhu. S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetnej exekučnej veci táto lehota dodržaná nebola.

I napriek tomuto zisteniu, odvolací súd zastáva názor, že v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prieťahy, pretože po doručení návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora (06.09.2010) a po preskúmaní vo veci rozhodol o zamietnutí návrhu na zmenu súdneho exekútora a exekúciu zastavil (29.03.2012). V jeho postupe s ohľadom na okolnosti danej veci preto nemožno vzhliadnuť zbytočné prieťahy. Tento záver je súladný i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky nepovažuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem „zbytočné prieťahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle článku 48 ods. 2 Ústavy SR (viď II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02).

Samotné zistenie, že k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora exekučným súdom došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa a to, že nerozhodnutím o zmene exekútora v zákonnej lehote nemohol navrhovateľovi ako účastníkovi exekučného konania vzniknúť stav právnej neistoty a škoda, ktorú si uplatňuje.

K námietkam navrhovateľa, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom odvolací súd udáva, že po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 odsek 1 písmeno f) OSP nezistil. V predmetnej veci sa pojednávajú (25.11.2013) právny zástupca navrhovateľa zúčastnil. K ďalším námietkam navrhovateľa, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote odvolací súd poukazuje už na vyššie uvedené zistené skutočnosti súdom prvého stupňa, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že nerozhodnutím o zmene exekútora v zákonnej lehote nemohol navrhovateľovi ako účastníkovi exekučného konania vzniknúť stav právnej neistoty a škoda, ktorú si uplatňuje. Keďže navyše predmetné exekučné konanie bolo právoplatne zastavené z dôvodu, že navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohlo dôjsť ku vzniku akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Taktiež i ďalšie skutočnosti, namietané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu a preskúmaného rozhodnutia sa vôbec netýkajú. Čo sa týka námietok navrhovateľa k aplikácii právnej úpravy § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd udáva, že v tomto prípade nemôže ísť o nesprávnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa citoval právny predpis v správnom znení účinnom do 01.01.2013.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, preto ako vecne správny, podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 odsek 1 v spojení s § 142 odsek 1 a § 151 odsek 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.